

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΝΥΧΤΕΡΙΝΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΤΑ ΚΑΜΠΑΡΕ ΠΡΟ 25 ΑΙΩΝΩΝ

«Ελληνες χορευταί ρωμαϊκού καμπαρέ.»

Μιά ματιά σ' ένα μοντέρνο καμπαρέ. 'Ο διάκοσμος, οι βαρκόνες, οι μουσικοί, η χορευτήρις. Ένα περίφημο καμπαρέ τής αρχαιότητας. 'Ο «Οίκος του Φαίνου» στην Πομπηία. Τό φτάρνια μα και τό... γούρι. 'Η αρχαίες χορευτήρις. 'Ο τραγικός θάνατος τής Κασσίας. Τά καμπαρέ στή Ρώμη και στας 'Αθήνας. Οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες και τά νυχτερινά κέντρα, κτλ. κτλ.

τρο μ' ένα τέτοιο όνομα. Δέν είν' έτσι; 'Ας πτωίτες λοιπόν σ' ένα άρ' αυτά. Δχι γιά τά διασκεδάσιμες τήν πλήξη μας, αλλά γιά τά κάνουμε αυτή τή φορά μερικέσ παρατηρήσεις πού θά μάς χρεαστούν γιά μιá περίφημη σύγκριση, όπως θά ίδιήτε...

Τι μάς κάνει εντύπωση από τήν πρώτη στιγμή; 'Η εϊθνη άπόσπαραρά του! Κιττάξτε τώρα και τή διακόσμηση του. Είνε κάτωσ έξωφρενική. 'Η τοιχογραφίες του είνε λίγο σκανδαλιστικές. Παρισιάνον διαφόρες σκηνές από τήν «ιστορία» ζωή... Τό ρεκόρ μάλιστα αυτού του έξωφρενισμού τό έχει ένα μεγάλο Παρισινό καμπαρέ πού ζωγράφισε τώρα τελευταία στους τοίχους του σπηλιές εσάνας από τή ζωή των γυναικών τής εποχής μας. Βλέπετε δηλαδή εκεί πέρα τις πιο γνωστές προσωπικότητες του Παρισιού, όλόγυνες, όπως τήν Γκλόρια Μορλά, τήν πασίγνωστη ήθοσιού του θεάτρου και τού κινηματογράφου στήν άγκυλιά του βαρόνου Ρότσιλντ, ή τόν περίφημο δικηγόφο Μαρόφ—Τζαφφρέι στά γόνατα τής Ζοζεφίνας Μπαίκερ!... 'Η διακόσμηση λοιπόν ενός καμπαρέ είνε πάντα πικάντικη.

Στό βάθος ή σε μιá γωνιά είνε ή τζάζ, με τά σαξόφωνα, τά διολιά, τά «Βαλτραφόν», τής φρεαρμόνας, τά κούρλετες, και τις Χαδαριάνικες κιθάρες. Οι μουσικοί, είτε νέγκχοι είτε όργεντίνοι, είτε χαβαζάνο, είτε άεροζάν—μπόυ, παίζουν με τήν ίδια τρέλλα, τόν ίδιο πορτίο, τήν ίδια σπασιωδικότητα. Γύρω στα κατόπινα τραπέζια με τά λοιπόδια και τούς κουβάδες, δτον παρώνον ή σαπιάνες, καθόνται άποσφες κινίες με ξίκους τοιαύτες και κομικοί κίβου, καθοσφγμένοι από σάσαν ή στο φράκο τους. Είνε όί... γλεντζέδες. Κάθε τόσο σηκώνονται να χορεύουν με τις χορευτήρις αυτές γυναίκες πού γελούν διακόζ έρεφθαίνες από νευρικό ρυθμό τής τζάζ και τά ύστερικα τραγουδιά τής.

Ποιά όμως άλλαζε ξαφνικά ό φωτισμός; Προσέξτε. Τά «γκέρλες», δώδεκα ή έξη όλόγυνες σκεδόν χορευτήρις, κώνουν μιá θεαματικότη έισοδο στήν «ιστο» του χορού. 'Αρχίζουν ή «ατράξιν» του καμπαρέ... 'Η χορευτήρις διαδέχεται ή μιá τήν άλλη μαζί με τούς καθολιέρους τους. Είνε Μαύρες, Σπανιόλες, 'Ινδές, Ρωσσιόλες, 'Αργεντινες. Οι χοροί τους πάλι είνε «ξέναντικα», παθιτικοί ή μοντέρνοι...

Αυτός περίπου είνε ό τύπος ενός καμπαρέ τής εποχής μας και βέβαια δέν είνε λίγο έκείνοι πού νομίζουν ότι ένα τέτοιο κέντρο δημουεγηθήκε από τις ανάγκες τής λεγομένης «μοντέρνας» ζωής. Πόσο όμως έχουν άδικο! Τέτοια καμπαρέ μ' άκόμα καλύτερα ύπήρχαν και πρό 25 αιώων!...

Στήν Πομπηία, παραδειγματός χάριν, ύπήρχε ό «Οίκος του Φαίνου». Ένα από τά περιφημότερα καμπαρέ τής αρχαιότητας. Τό νυχτερινό αυτό κέντρο, όπως φαίνεται από τις άνακαταρίες, είνε μιá κομική και χαριστική έπιση μ' ένα άριστοποιηματικό χάλκινο άγαλμα στή μέση τής έσωτερικής αυλής τής πού παριστάει έναν φάνο, τό σύμβολο τής εϋθυμίας, του γλεντιού και των τρελλών ερώτων.

Από τις διάφορες έπιγραφές πού δρήξαν οι αρχαιολόγοι εκεί, βλέπουμε ότι τό αρχαίο αυτό καμπαρέ ήταν τό νυχτερινό κέντρο των Ρωμαίων πατριών και των πλουσιών έμπορών πού ηγείτανε ταξικά σ' αυτό γιά τά μεθύσουν μ' έλλεικτά κρασιά και τά διασκεδάσουν με τις όμορφες χορευτήρις.

Ό «Οίκος του Φαίνου» άπάνω από τήν έσωτερική έισοδό του, όπου φτάνει κανείς περνώντας μιá πλατεία μ' όμορφη δεινδοσκακία, έχει χαραγμένο τό ρωμαίο χαρτεισμό «'Αβεσ (Χαίρε).

«Ελατε να ριξουμε μιá ματιά σ' ένα καμπαρέ «αίκα» τής εποχής μας. Σε ποίο θέλετε; Στο «Μουλέν Ρουζ», στο «Περόκω» ή στο «Ελντοράντο»; Παντού, σε όποια πάλι, κ' αν βρισκόμαστε, ύπάρχει ένα εϋθυμο νυχτερινό κέντρο...
«Ελατε, μόλις περάσει κανείς τό κατώφι του, βρίσκεται μπροστά σε μιá άλλη έπιγραφή, χαραγμένη σε μιá κολώνα, πού λέει: «Χαίρετε ό ένοι. Φταρνιόητε και... καλή τύχη!»
Τι σημαίνουν αυτά τά παράξενα λόγια; Τίποτα τό έκπληκτικό. Οι άρχαίοι πιστεван πως όταν φταρνιόηται κανείς τήν ώρα πού παίζει ένα τυχερό παιχνίδι, σημαίνει ότι θά κερδίσει!... Τό φτάρνιαμα γι' αυτούς έφερινε... γούρι! Φαίνεται λοιπόν ότι σ' αυτή τήν πρώτη αίθουσα οι θαμώνες του καμπαρέ έπαίζαν διάφορα τυχερά παιχνίδια.
'Η δεύτερη αίθουσα είνε στολισμένη με ώραιότερες τοιχογραφίες πού παριστάνουν πλούσια συμπόσια καθώς και έρωτικές σκηνές μ' ένα τόσο όμο ρεαλισμό, ώστε κανένα καμπαρέ σήμερα δέν θά τοίμοισε τά στολισί τούς τοίχους του με παρόμοιες παραστάσεις. Άλλες πάλι έχουν ως θέμα χορευτικές έπιδείξεις ή παλαιούς μύθους, εσάσαν πάντοτε, όπως τήν Άλθα με τόν κώνον, τήν άρκαμή τής Εϋρώπης ή τούς έρωτες τής 'Αφροδίτης και του 'Αρεω.

Στους τοίχους άκόμη ύπάρχουν πολλές έπιγραφές πού έδειάζουν τά θέληγτρα των χορευτιών του καμπαρέ, ή όποιές προήρχοντο από τήν Κορινθο από τή Ρόδο ή από τή Λυδία. 'Η χορευτήρις αυτές ήσαν τά «γκέρλες» ή ή «ατράξιν» έκείνης τής εποχής στα εϋθυια νυχτερινά κέντρα. Οι άριστοκρατικοί θαμώνες του «Οίκου του Φαίνου», ξαλιωμένοι άπάνω σε άνάκλιτρα, περνούσαν ευχάριστες ώρες θαυμάζοντας τά ύπεροχα έκείνα γυναικεία σώματα πού έχόρεζαν υπό τους ήχους του αινού, του διαυλου, τής φρεαρμόνας και των άλλων μουσικών όργάνων πού έπαίζαν οι αρχαίοι μουσικοί. Περίττο δέβια είνε τά αναφέρουμε ότι ή νυχτερινές αυτές διασκεδάσεις του «Οίκου του Φαίνου» κατέληξαν πάντα σε έρωτικά όργια πού κρατούσαν ως τήν άνατολή του ήλιου...

Όταν ή τρομακική έκρηξις του Βεζουβίου κατέστρεψε τήν Πομπηία, ό «Οίκος του Φαίνου» θάρτηκε μ' αύτο; κάτω από τήν τέφρα και τό παρό σρώμα τής λάβας πού σκέτασε τήν όμορφη πόλι. Οι γλεντζέδες ωστόσο του αρχαίου αυτού καμπαρέ προφύτασαν τήν τραγική έκείνη νύχτα τά γλυτώσαν όλοι τους, έκτός μόνο από μιá δυστυχισμένη χορευτήρια πού τήν έλεγαν Κασσία. Μόνο αυτή δέν κατόρθωσε τά γλυτώσει από τόν πυρρνο γιμαρρο τής λάβας; και θρόθηκε, ύστερ' από 18 αιώνες, άτηνθρακωμένη μέσα στή μεγάλη αίθουσα του καμπαρέ. 'Η Κασσία, πού φαίνεται ότι ήταν μιá από τις πιο όμορφες και τις πιο περφητήρις χορευτήρις έκείνων των χρόνων, ήταν στολισμένη με βραχιόλια και μ' ένα σωρό άλλα κοσμηματα μεγάλης άξιας.

Δέν ξέρομε πόσα τέτοια νυχτερινά κέντρα ύπήρχαν τότε στήν Πομπηία, μά ξέρομε πολύ καλά ότι τήν ίδια εποχή στας 'Αθήνας ύπήρχαν 360 καμπαρέ μ' εϋθυια κέντρα διασκεδάσεως! 'Εκτός όμως άρ' αυτά, στα όποια στήλαιον οι 'Αθηναίοι άριστοκράτες, ύπήρχαν μ' άπειρα άλλα κέντρα γιά τούς ξενώητες των άλλων τάξεων και γιά τούς έπαρχώτες πού ερχόντονον τά διασκεδάσουν στήν πρωτεύουσα...

Ό Διογένης δέν έκανε εύκαιρία γιά τά κεντηράση με τά λόγια του τούς 'Αθηναίους πού συχνάζανε σ' αυτά τά κέντρα τής διαφθοράς, όπου ή αληθινής ξενώλιζαν τούς «θαμώνες».

Πολλοί από τούς διευθυντές αυτών των κέντρων έθεωρούον ως άπατεώνες και λοποδύτες, γιατί έκλειαν πάντα στο λογαριασμό τους πελάτες τους και νόθειαν τά κρασιά τους, όπως γίνεται και σήμερα...

Ό Πλούταρχος ό ήθικολόγος δέν ξεχνούσε τά κήνη προσεχτικώς τούς αναγνώστες του γιά τις φιλικές και τούς έρωτες των καμπαρέ, έξορκιόντάς τους τά μη φέρωνται ποτέ διατυκία με τούς θαμώνες τους.

'Η ταβέρνες των 'Αθηναίων δέν έκλειναν ποτέ. 'Ησαν άνοητες ήμέρα και νύχτα. Κι' όμως ύπήρχαν νόμοι με τό σκοπό τά περιορίζουν τά άτέλειωτα αυτά γλέντια, μά, όπως συμβαίνει πάντα, οι διευθυντά των νυχτερινών κέντρων κατόφερναν τά τους παραβαίονον με προφάσεις και με πονηρίες...

Έκει όμως πού τά καμπαρέ είχαν γίνει πραγματικώς έπικίνδυνα κέντρα, ήσαν στή Ρώμη, τήν εποχή του Νέρωνος. Όπως ξέρομε, ό Νέρων συνήθιζε τά συχνάζει τή νύχτα στα πιο καλόφημα κατα-

Τό χάλκινο άγαλμα του Φαίνου, στο άμνημο καμπαρέ τής Πομπηίας.

ΠΑΛΗΣ ΔΗΜΟΤΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΜΝΗΤΗΣ

ΤΟΥ κ. ΑΘΙΝ, ΖΕΡΒΟΠΟΛΟΥ (ΚΡΟΥΠ)

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

(Γραμμένες για το «Μπουκέτο»)

ΙΒ'.

πρότασις του κ. Πάπ ήτο πολύ λογική και έγινε δεκτή παρ' όλο τον θυμό που μας είχε πιάσει όλους.

Κατόπιν ελήγαμε στα γειτονικά γραφεία του «Εμπόρου» και του «Σκρίπ», των οποίων οι διευθυνταί ενομιφώνησαν επίσης μαζί μας. Κατόπιν ελήγαμε στο «Χρόνος», στο «Νέον Ἀστὴρ» και στις ἀπογευματινὰς ἐφημερίδες, που βρέθηκαν κα' αυτές συμφωνές. Ἐβλεπε πλέον να δοῦμε και τὸν Γαβριηλίδη.

Ἐλήγαμε λοιπὸν ὅλοι οἱ συντάκται, τὸ ἴδιο βράδι, και τὸ ἔξηγησαμε τί συνέβη και τί ἀποφάσεις ἐλάβαμε. Νοιώσαμε, φυσικά, ὅτι ὁ Γαβριηλίδης θὰ συμφωνοῦσε ἀμέσως μαζί μας. Μὰ ἐπέσαιε ἔξω. Μόλις ὁ Γαβριηλίδης ἀκούσε τίς ἐξηγήσεις μας, μὰς ἀπάντησε, ὀρθά-κορτά, ὅτι δὲν συμφωνοῦσε μαζί μας.

— Ἐγὼ ὑποχρῆσαι στους ἀναγνώστας τίς «Ἀκροπόλεις», μὰς εἶπε, και δὲν μπορῶ να τους στερήσω μὰς τόσο σοβαρὰς εἰδήσεως.

Κι' ἐπειδὴ ἐπιμένει, μὰς παρέλειψε στὸν μακαρίτη Τίμο Σταθάτοιο, ἀρχισυντάκτη τίς «Ἀκροπόλεις».

Ὁ Σταθάτοιος ἀκούσε τὰ τοῦ ἐπεισοδίου και ἀνάλαβε να πείσῃ τὸν Γαβριηλίδη να συμφωνήσῃ και αὐτὸς και να μὴ δημοσιεύσῃ τίποτε.

Κατόπιν αὐτοῦ, ἐφυγάμε ἀπὸ τὰ γραφεία τίς «Ἀκροπόλεις» ἡσυχά. Και τὸ ἴδιο βράδι ἐβάλαμε περιτολίες σ' ὅλα τὰ τυπογραφεῖα τῶν ἐφημερίδων, γιὰ να μὴ παρασοιδηθῆ κανεὶς.

Μὰ, παρ' ὅλες τίς ἐνέργειές μας, ὁ Γαβριηλίδης ἐπέμεινε στὴ γνώμη του. Δὲν ἀκούσε οὔτε τὸν Σταθάτοιο, ὁ ὁποῖος μὰς ἐφώναζε τέλος κα' μὰς εἶπε:

— Ἐσεῖς ἐκάνατε μὰ φορὰ ἀπεργία. Λοιπὸν, μὴ γράφατε ἄλλῃ, να δοῦμε τί θὰ βάλῃ στὴν «Ἀκρόπολις» ὁ κ. διευθυντής.

Κα' δὲν ἐγγράφαμε πράγματι οὔτε ἄλλῃ.

Ἐτσι, τὴν ἄλλη μέρα συνέβη γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία τίς ἐλληνικῆς δημοσιογραφίας, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα γεγονότα: Ἡ ἀφιξίς τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου μετὰ τίς συζύγου του Μαρίας τοῦ Βοναπάρτη, τοὺς ὁποῖους ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν και τοῦ Πειραιῶς ἄγαν ὑποδέχτη με στοργή και ἔξωφρ τὸ ἐνθουσιασμό, με ζήτωκραυγές, σημασιολοιμοὺς και λουλούδια. Ἐδημοσιεύθη τίς ἐφημερίδες ἀπὸ τύπον ἄλλης εἰδήσεως, κατὰ τὸν ἔξῃς ὁμοιομορφο τρόπο:

«Χθὲς τὴν 1ην μ.μ. ἀφίκετο εἰς Πειραιά διὰ τίς «Ἀμφιτριτίης» ὁ πρίγκηπ Ρολάνδος Βοναπάρτης μετὰ τίς θυγατρὸς του πριγκηπίσσης Μαρίας Βοναπάρτου, μηστιῆς τοῦ βασιλόπαιδος Γεωργίου. Κατὰ τὴν ἀποβίβασιν των εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Πειραιῶς τοὺς προσεφώνησε ὁ Δήμαρχος τοῦ Πειραιῶς, εἰς δὲ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ὁμοιοίος, ὁ Δήμαρχος κ. Μερκούρης.

Κατὰ τὴν διάβασιν των ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ μέχρι τῶν ἀνακτόρων, ἦτο παρεστειγμένος στρατός, ἐπὶ τούτῳ ἀφίχθεις ἐκ Τριπόλεως, Ναυπλίου και Χαλκίδος, και ἀρκετὸν πλῆθος θεαμένων τὴν παρέλασιν τῶν ἀμαζῶν».

Ἡ εἰδήσις αὐτὴ, ἡ τόσο λιγύλογη, ἔδημοσιεύθη ὑπὸ διαφόρους τίτλους τίς ἐφημερίδες, ὡπως «Ἡ ἀφιξίς τίς πριγκηπίσσης Μαρίας».

γώγια. Μὰ δὲν ἀστενεύονταν με τοὺς ἰδιοκτήτες τους. Ὅπου ἔδλετε ὅτι ἡ τιμὲς τοῦ κρασοῦ και τῶν φαγητῶν ἦσαν ὑπερβολικῆς, δὲν δισταξὲ να στέλνῃ τοὺς ἀλογοκερδοεῖς ταβερνιάρηδες στὴ φυλακή και να τοὺς ρίχνῃ ἔπειτα να κατασπαραχθοῦν ἀπὸ τοὺς λέοντες και τίς τίγρεις τοῦ Ἰπποδρόμου.

Μὰ κα' ὁ ἀτοκράτωρ Βέρος, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τοῦ Καλιγούλα, τοῦ Νέρωνος και τοῦ Βιτελλίου, σὺναψε κα' αὐτὸς τὴ νύκτα στὰ καματὰρ τίς Ρώμης, τυλιγμένος σ' ἕνα μακρὸν μανδύα και με τὸ πρόσωπο σκεπασμένο με μὰ κουκούλα... Ἀγνωρίστος λοιπὸν κα' αὐτὴ τὴ μεταμφάσις, ἀναστατεύοντα πολλές φορὲς στὸς αἰματηροὺς καυγάδες τῶν καταργίων και γρύτζε τὰ ἐξημερωμένα σ' ἀνάκτορα με τὸ πρόσωπο και τὸ σῶμα καταματωμένα ἀπὸ τίς μαχαίρες και τὰ χτυπήματα...

Τὰ καματὰρ λοιπὸν τίς ἐποχῆς μας ἄς μὴ παραξενεύουν δρους νομίζον ὅτι εἶνε μὰ διαβολικὴ ἐπιπόνησις τίς σημερινῆς διαφθορᾶς.

Ἐχουν κα' αὐτὰ τὴν παράδοσι τους. Μὰ παράδοσι 25 αἰῶνων!...

«Ἡ ἀφιξίς τίς μηστιῆς τοῦ βασιλόπαιδος» κτλ. κτλ., τίς 27 Νοεμβρίου 1907, ἡμέραν Τρίτην, χωρὶς κανεὶν ἄλλῶν σχετικῶν πληροφοριῶν.

Φαντάζεται πὰ κανεὶς εἰκόλα τίς συνέπειες τίς γενικῆς αὐτῆς σιωπῆς τοῦ τύπου γιὰ ἕνα τόσο σημαντικὸ γεγονός.

Ἡ φασαρία ἄρχισε ἀπὸ τὸ παλάτι. Μόλις εἶδαν να δημοσιεύεται σ' ὅλες τίς ἐφημερίδες ἡ ἀπὴ ἄπὴ εἰδήσις, ἀναστατώθηκαν, τόσο οἱ βασιλεῖς, ὅσο και οἱ πρίγκητες, γιὰτι δὲν ἤξεραν ποὺ να ἀποδοῦσιν τὴ στάσι τοῦ τύπου.

Ἀμέσως ὁ βασιλεὺς Γεώργιος τῆλεφώνησε κα' ἐκάλεσε σ' ἀνάκτορα τὸν πρωθυπουργό, μακαρίτη Θεοτόκη. Μὰ, οὔτε κα' ὁ Θεοτόκης ἤξερε τὴν ἀφορμή. Ἀνάλαβε ὅμως να προβῆ στὰ κατάλληλα διαβήματα πρὸς τοὺς διευθυντάς τῶν ἐφημερίδων γιὰ τὴ γενομένη παρεξήγησι, ἀφοῦ ἔλαβε ἀπὸ τὸ παλάτι τὴν διαβεβίβασι ὅτι οὐδεμὰ πράξις εἶχε σκοπὸν να θιγῇ κα' κατ' ἰδέαν ἔστω τίς ἐφημερίδες.

Μόλις κατέβη ἀπὸ τὸ παλάτι ὁ Θεοτόκης, συνεκοιτήθη σὲ λίγη ὥρα ὑποκογῆ Συμβούλο και ἀπερασίσθη να σταλῇ στους διευθυντάς τῶν ἐφημερίδων ὁ τότε διευθυντής τίς Ἀστυνομίας μακαρίτης Δαμιγιάτης, γιὰ να ἐκφρασῇ τὴ λύτη τίς Κυβερνήσεως γιὰ τὰ συμβάντα, ἀπερ κα' ἐγένετο.

Τὴν ἐπομένη τίς 28 Νοεμβρίου 1908 ἔδημοσιεύετο σὲ περιόλιπτο θεσι τῶν ἐφημερίδων τὸ ἔξῃς ἀνακοινών:

«Κατόπιν τῶν ἐκ μέρους τοῦ Διευθυντοῦ τίς Ἀστυνομίας κ. Δαμιγιάτη, ἐπισκεφθέντος χθὲς τὴν νύκτα τὰ γραφεία τῶν ἐφημερίδων, δοθεῶν ἐπισήμως και καθ' Ὑψηλὴν ἐνόλην ἐξηγήσεων, Δαμιγιάτη, ἐπισκεφθέντος χθὲς τὴν νύκτα τὰ γραφεία τῶν ἐφημερίδων περὶ τῶν συμβάντων κατὰ τὴν προχθεσινὴν ὑποδοχὴν τίς πριγκηπίσσης Μαρίας, οἱ διευθυνταί και συντάκται τῶν ἐν Ἀθῆναις ἐκδομένων ἐφημερίδων φρονούμιν ὅτι ἐληξε τὸ ζήτημα τὸ προκαλέσαν τὴν ἀποχὴν αὐτῶν ἀπὸ τίς περιγραφῆς τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐορτῶν ἐπὶ τῶς γαμοῦ τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου».

Ἄλλ' οὔτε στὰ φύλλα τίς ἡμέρας αὐτῆς ἀνεγράψαν τίποτε ἄλλο ἢ ἐφημερίδες σχετικῶς με τοὺς γάμους.

Μόνον ἀπὸ τίς 29ης Νοεμβρίου ἡ ἀπογευματινῆς και τὴν ἐπομένη ἢ πρωινῆς ἐφημερίδες ἤρχισαν να δημοσιεύουν σ' ὀλόκληρης τελείδες περιγραφῆς τῶν γάμων κα' τίς ἀφιξίσις τῶν νεοκίφων.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μόνο δημοσιογραφικὸ ἐπεσόδιο ποὺ ἔβειαν συμφωνοῖ οἱ διευθυνταί τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων και ἀπέδειξαν ὀλοφρονεῖα τὴ δύναμι τοῦ τύπου.

Ἄς ξαναθῶμε ὅμως στὸ Γαβριηλίδη.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ εἶχε ἀρχίσει τὴν περίφημη «Ἐλληνικὴ Ἐπαναστάσις» ποὺ ἦταν ἡ κρια ἀφορμὴ τίς κατόπιν ἐπαναστάσεως τοῦ Γουδὶ (1909). Γιὰ τὸ φύλο κάθε καινοῦργου χρόνου ζητοῦσε ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τίς γνώμες ὅλων τῶν κορυφαίων τίς ἐποχῆς, ποιητικῶν, δικαστικῶν πανεπιστημιακῶν και τίς ἔδημοσιεύε, μαζί με διαφόρες εἰχῆς και σκέψεις πὺς μπορούμε να περιστοιμε καλύτερα τὸν καινοῦργου χρόνου.

Στὸ 1907 ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου μακαρίτης Κ. Σημαντήρας, εἶχε συστήσει, μεταξύ ἄλλων, γιὰ τὴ βελτίωσι τίς καταστάσεως ὄ ἀνάλαβῃ ὁ βασιλεὺς, δυνάμει τοῦ Συντάγματος και ἰδίως τοῦ δικαίωματος τίς διαλύσεως τίς Βουλῆς, να ἐκκαθαρῆ τίς ἐξουσίας τοῦ Κράτους «ἀπὸ τὰ σαπρὰ, τὰ ἀκάθαρα, τὰ ἀνάξια και φαύλα ὄργανα».

Τὰ ἴδια εἶχε συστήσει δι' ἰδίου ἄρθρου και ὁ μακαρίτης Κ. Ἐσίλιν. Γιὰ τὸ 1908 πάλιν εἶχεν ὑποβάλει ὁ Γαβριηλίδης τὸ ἔξῃς ἐρώτημα: «Διατὶ κακοδαμονεῖ ἡ πατρίς και τίνι πρώτο δυνάμεθα να τὴν σώσωμεν ἀπ' αὐτὴν τὴν κακοδαμονίαν;».

Ὁ πρώτος ποὺ ἀπάντησε στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἦταν ὁ τότε Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀεμίμητος Δημ. Τζαβανάτοιος.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχισις.

